

Jozef als beeld van de Heer Jezus

Geliefd en gehaat

Genesis 37:1-11

Voor wie de Heer Jezus Christus kent, blijven de geschiedenissen van oudtestamentische gelovigen boeien, omdat daarin de heerlijkheden en voortreffelijkheden van Christus zo mooi ontvouwd worden. De voorafschaduwings van toekomstige dingen blijven verborgen voor niet-wedergeboren mensen, maar wanneer gelovigen onder de leiding van de Heilige Geest onderzoeken 'wat in al de Schriften over Hem staat' zullen zij ze duidelijk zien.

Geen enkele oudtestamentische geschiedenis geeft zo'n mooi en duidelijk beeld van Christus als dat van Jozef. Verhalen over het leven van andere gelovigen staan misschien uitvoeriger stil bij details, zoals hun persoonlijke ervaringen en tekortkomingen, waardoor ze voor ons heel leerzaam zijn. Maar wanneer wij het verhaal van Jozef bestuderen, beseffen wij dat de Geest van God ons vooral iets van de heerlijkheden van Christus wil laten zien.

Daarom is er ook weinig of geen plaats voor alles wat betrekking heeft op zwakheid en tekortkomingen van mensen, die net zoals wij waren (Jak. 5:17). Maar hoe rijk het type ook is, het leven van geen enkele gelovige kan de volheid van Christus evenaren, hij blijft oneindig ver achter bij Christus, het Antitype of Voorbeeld van Wie zij maar een type (een beeld, een illustratie) zijn.

Net als Jozef vertellen gelovigen als Izaäk, David en Salomo hun verhaal over de heerlijkheden van Christus, maar er is geen sprake van herhaling, omdat elk verhaal een speciale heerlijkheid onthult. Izaäk vertelt ons over het lijden en de liefde van Christus, waardoor Hij Zijn bruid verkrijgt. Het leven van David verhaalt over Zijn lijden en Zijn overwinning, waardoor Hij Zijn koninkrijk verkrijgt. Jozef vertelt over Zijn lijden en hoe Hij oppermachtig Zijn koninkrijk bestuurt. Salomo gaat nog een stap verder en laat de heerlijkheden van Zijn koninkrijk zien, waarin Hij de Allerhoogste is.

Zijn dienst

Het verhaal begint met Jozef, een jongen van zeventien jaar, die met zijn broers en de zonen van Bilha en Zilpa de schapen van zijn vader moest hoeden. Jozef, die hoog en verheven zou worden, moest eerst een dienstknecht zijn. De hoogste plaats wordt alleen bereikt via dienstbaarheid, zoals de Heer heeft gezegd: 'Maar een ieder die onder u groot wil worden, die zij uw dienstknecht, en een ieder die onder u de eerste wil zijn, die zij uw slaaf' (Matth. 20:26-27).

De Heer is het volmaakte voorbeeld van Zijn eigen woorden, want Hij kan zeggen: 'Maar Ik ben in het midden van u als Een Die dient' (Luk. 22:27). Omdat Hij 'de gestalte van een slaaf heeft aangenomen en gehoorzaam geworden is tot de dood, ja, tot de dood van het kruis, heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam verleend die boven alle naam is' (zie Fil. 2:5-10). Zo zien we in deze geschiedenis de voorafschaduwing van Hem Die groter is dan Jozef.

Herderschap

Ook op andere manieren spreekt het begin van de geschiedenis van Jozef over Christus. Net

als Mozes en David in latere tijden, moest Jozef als herder de schapen weiden voordat hij mensen zou kunnen leiden. Mozes moest veertig jaar de schapen hoeden, voordat hij het volk van God door de woestijn kon leiden. Ook van David staat geschreven, dat de HEERE hem als Zijn knecht verkoos en hem bij de schaapskooien vandaan haalde. 'Van achter de zogende schapen deed Hij hem komen, om te weiden Jakob, Zijn volk, en Israël, Zijn eigendom' (Psalm 78:71).

Niet alleen door het feit dat zij dienden, maar vooral ook *hoe* zij dienden, voorafschaduwden deze gelovigen van het oude verbond de grote Herder van de schapen.

Afzondering

Dat Jozef samen met zijn broers de kudde weidde, hield echter niet in dat hij meedeed met hun verkeerde dingen. Als een gehoorzame knecht was hij vlakbij hen, maar als onkreukbaar man stond hij apart. Door zijn werk kwam hij in gezelschap van anderen, maar door zijn karakter onderscheidde hij zich van hen. Alleen zijn aanwezigheid al bracht hun goddeloosheid aan het licht, zodat hij niets kon doen dan slechts 'hun kwaad gerucht' aan zijn vader te vertellen.

Zo is het ook met Christus, de volmaakte Heiland. Zijn genade brengt Hem dichtbij ons in al onze nood, maar door Zijn heiligheid blijft Hij volkomen afgezonderd van onze zonden. Onze hopeloze toestand en Zijn oneindige genade brachten Hem als Dienstknecht te midden van massa's mensen die wanhopig probeerden bij Hem te komen. Maar door onze zonden en Zijn heiligheid bleef Hij toch een eenzame Vreemdeling in het land. Als de volmaakte Dienstknecht was Hij voor iedereen toegankelijk, als de Heilige was Hij van allen afgezonderd. Zijn liefde bracht Hem in heel wat huizen waar de nood groot was, Zijn heiligheid liet Hem zonder eigen huis of thuis.

Voortreffelijkheid

Het karakter van Jozef zonderde hem af van zijn broers, maar de liefde van zijn vader gaf hem een voorname plaats boven zijn broers: 'Israël had Jozef lief boven al zijn zonen'. Hij bevestigde dat door Jozef een pronkgewaad te geven. Hiermee gaf hij openlijk te kennen dat hij zich verheugde over het gedrag van Jozef. Onmiddellijk gaan onze gedachten van Jozef naar Christus, naar de unieke plaats die Hij heeft in de liefde en het welbehagen van de Vader.

Bij verschillende gelegenheden getuigde God van Zijn welbehagen in Zijn Zoon. Het Evangelie dat zegt: 'Want zo lief heeft God de wereld gehad', zegt ook dat 'de Vader de Zoon lief heeft'. Met het woordje 'zo' wordt aangegeven hoe groot de liefde van God voor de wereld was: oneindig groot. De maat van de liefde van de Vader voor de Zoon kan niet worden weergegeven. Het wordt met majesteit en waardigheid eenvoudig meegedeeld: 'De Vader heeft de Zoon lief'. Het geloof neemt dat met vreugde aan. Maar de Heilige Geest kan geen maat aangeven voor deze liefde; Hij kan alleen getuigen van de liefde van de Vader voor Zijn Zoon.

De tegenhanger van het pronkgewaad van Jozef, de veelkleurige mantel waarmee zijn vader Jakob openlijk blij gaf van zijn liefde voor Jozef, zijn de geopende hemelen in het Nieuwe Testament. De hemelen werden voor niemand geopend dan alleen voor Christus. Als dat gebeurde, was dat altijd een getuigenis van het welbehagen van de Vader in de veelkleurige genade van de Zoon. Christus had nog maar net Zijn plaats op aarde als Dienstknecht van

Jahweh ingenomen en 'zie, de hemelen werden Hem geopend'. Alle hemelbewoners konden zien dat er op aarde een Mens was, van Wie de Vader kon zeggen 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!' (Matth. 3:16-17). Nadat de Heer Jezus verheerlijkt was, werden de hemelen opnieuw geopend, maar deze keer om aan een mens op aarde te laten zien dat 'de Zoon des Mensen' in de hemel is (Hand. 7:55-56). En de tijd is nabij dat de hemel opnieuw geopend zal worden om de Zoon des mensen in heerlijkheid door te laten, als overwinnende 'Koning der koningen en Heer der heren' (Op. 19:11-16).

Nadat Hij is uitgereden op een wit paard, zal de hemel nog eens geopend worden, zodat de engelen kunnen opstijgen en neerdalen op de Zoon des mensen, Die in heerlijkheid over de aarde zal heersen (Joh. 1:51). Bij deze schitterende gelegenheden zien we als het ware de Heer Jezus bekleed met de veelkleurige mantel. Met andere woorden: we zien in de geopende hemelen het welbehagen van de Vader in Zijn geliefde Zoon, Die Zich vernederd heeft, de Zoon des mensen in hemelse heerlijkheid en de Koning der koningen en Heer der heren, Die komt om in soevereine macht en heerlijkheid te regeren.

Heerschappij

De Geliefde van de Vader, het bijzondere Voorwerp van Zijn welbehagen, zal volgens Gods plan de wereldwijde heerschappij krijgen. Deze belangrijke waarheid zien wij in de beide dromen die Jozefs heerschappij voorzeggen. Eén droom zou genoeg geweest zijn om de grote heerlijkheid van Jozef te vertellen, maar was ontoereikend om de heerlijkheden van Christus vooraf te schaduwen. Zijn heerschappij heeft een tweeledig karakter: Hij zal oppermachtig zijn op aarde, maar ook in de hemel. Op veel Schriftplaatsen wordt over die aardse heerlijkheid gesproken. De droom van de schoven die zich voor de schoof van Jozef neerbogen, duidt op de uitnemende heerschappij over de hele aarde die Christus zal uitoefenen.

Toch schiet deze eerste droom tekort om de heerschappij van Christus in al haar grootheid voor te stellen. Want Hij zal niet alleen Heerser op aarde zijn, maar ook de heerschappij over de hemelen hebben. De Vader heeft naar Zijn welbehagen Zich voorgenomen om in de volheid van de tijden 'alles wat in de hemelen en wat op de aarde is onder één hoofd tezamen te brengen in Christus' (Ef. 1:9-10). In de tweede droom zien wij de hemellichamen, zon, maan en sterren, die zich voor Jozef neerbogen. Dat laat iets zien van de hemelse heerschappij van Christus. De twee dromen stellen dus de heerschappij van Christus voor over de dingen die op aarde en die in de hemelen zijn. Zijn heerschappij strekt zich uit tot aan de uiterste grenzen van het geschapen heelal.

Lijden

De Geest van God scheidt er behagen in om Christus te eren, doordat Hij Zijn universele heerschappij als het leidende beginsel in de geschiedenis van Jozef voorstelt. Hij doet dit, ook al wordt die allerhoogste plaats bereikt langs een weg van lijden. Op die weg komen niet alleen Zijn grote genade en Zijn volmaaktheid naar voren, maar ook de liefdeloosheid van Zijn volk en de boosheid en onverschilligheid van de wereld.

Gehaat

Jozef had dus een unieke plaats in de genegenheid van zijn vader. In de plannen van God was hij bestemd voor de hoogste plaats, maar voor het zover was, moest hij eerst de haat

van zijn broers onder ogen zien. Dit kon niet anders, want zijn geschiedenis moest een voorafschaduwing zijn van de veel grotere haat die Christus moest verduren. Hij, Die God bestemd heeft om de universele Heerser te zijn, is de Enige Die door ieder mens van nature gehaat wordt.

Hij heeft geen aanleiding gegeven voor die haat. In Christus was geen wreedheid of geweld, geen begeerte of hebzucht, geen trots, arrogantie, minachting of zelfzucht waarom mensen gehaat kunnen worden. In Hem waren alleen eigenschappen die liefde te voorschijn roepen. Anderen gingen het land door kwaaddoende, maar Hij 'is het land doorgedaan, goeddoende' (Hand. 10:38). Van de mensen wordt gezegd: 'want in hun mond is niets wat betrouwbaar is ... hun mond is vol vervloeking en bitterheid' (Rom. 3:14; Ps. 5:10), maar de mensen moesten wel getuigen van 'de woorden van genade die uit Zijn mond kwamen' (Luk. 4:22). De dienaars die gezonden waren om hem te grijpen, antwoordden: 'Nooit heeft een mens zó gesproken als deze Mens' (Joh. 7:46).

Haat voor Zijn liefde

Maar ondanks Zijn werken van liefde en woorden van genade, ontving Hij als loon kwaad voor het goede en haat voor Zijn liefde (Ps. 109:3-5). Hij kon werkelijk zeggen: 'Zij hebben Mij zonder oorzaak gehaat' (Ps. 69:5; Joh. 15:26). Er was in geen enkel mens aanleiding voor de liefde van Christus, maar er was ook geen aanleiding in Hem voor de haat van de mens.

De geschiedenis van Jozef geeft antwoord op de vraag waarom de mens Christus haat, terwijl Hij Zijn hele leven Zich uit liefde voor hem heeft opgeofferd. Jozef werd door zijn broers gehaat, ondanks dat hij hun diende. Zij deden het kwade en hoe wenselijk zijn dienst ook was, zijn aanwezigheid bracht het kwaad aan het licht en riep hun haat op. Om dezelfde reden, maar in veel grotere mate, haatte de wereld Christus, zodat Hij kon zeggen: 'Mij haat zij, omdat Ik van haar getuig dat haar werken boos zijn' (Joh. 7:7).

Haat en afgunst

Er waren nog andere oorzaken voor de haat van de broers van Jozef. Toen zij 'zagen, dat hun vader hem meer liefhad dan al zijn broers, haatten zij hem en konden niet vriendelijk meer tot hem spreken'. Zo is het ook met Christus. Toen Hij sprak van Zijn unieke plaats bij de Vader, kon Hij zeggen: 'Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook' (Joh. 5:17). Dat riep onmiddellijk de haat van de Joden op en zij trachtten 'des te meer hem te doden'. De Heer verklaarde dat de Vader de Zoon liefhad en Hem alles toonde wat Hijzelf doet (Joh. 5:20). De Geliefde van de Vader wordt gehaat door de mens.

Gehaat om zijn dromen

De dromen van Jozefs toekomstige heerschappij vormden nog een aanleiding voor de afgunst en haat van de broers. Hij had Jakob verteld over hun kwaad en nu getuigde hij tegenover hen van zijn eigen toekomstige heerlijkheid. Zij wilden noch van het één, noch van het ander iets weten.

Zo was het ook, toen de Heer sprak over het kwaad in wereld en getuigenis gaf van Zijn komende heerlijkheid. Het bracht de afkeer die de wereld van Hem had aan het licht. Voor de samengekomen leiders van het volk sprak de Heer in Jeruzalem over Zijn toekomstige heerlijkheid: 'Maar van nu aan zult u de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van

de kracht'. Dit getuigenis werd gevolgd door een furieuze uitbarsting van haat, de priesters en de oudsten spuugden de Zoon van God in het gezicht (Matth. 26:64-67).

Gehaat om zijn woorden

Tenslotte haatten de broers van Jozef hem om zijn woorden: 'Toen haatten zij hem nog meer vanwege zijn dromen en vanwege zijn woorden'. Bij de Heer was het niet anders. De mensen hoorden Zijn woorden, woorden die niemand anders sprak, en sommigen geloofden; maar 'velen van hen zeiden: Hij heeft een boze geest en is waanzinnig, waarom luistert u naar Hem?' (Joh. 10:20). De haat kon niet verborgen blijven.

Christus is nog steeds het Voorwerp van haat, die mensen niet kunnen verbergen. Van afvallige kansels en van een ongelovige pers, vaak onder de dekmantel van godsdienst, komt een voortdurende stroom van misbruik van Zijn Naam, verloochening van Zijn Persoon en afkeuring van Zijn werk. Het zijn mensen die zich naar Zijn naam 'Christenen' noemen, maar niet vredig met of over Hem kunnen spreken.

Maar laten wij nooit vergeten dat achter de 'harde woorden, die goddeloze zondaars tegen Hem gesproken hebben, werken van de goddeloosheid schuilen, die zij goddeloos bedreven hebben' (Judas :15). Het zondige leven van de broers van Jozef was de bron van hun hartgrondige haat en hun boze woorden. Tegenwoordig is dat nog zo, de goddeloze daden van de mensen leiden tot 'al de harde woorden, die goddeloze zondaars tegen Hem gesproken hebben'.

H. Smith

Uit: 'Jozef, Onthuller van geheimen, Redder van de wereld'.

*Meer leren over Jozef?
Bestel het boekje bij bestel@uhwdw.nl!*